

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod boni post confirmationem liberius habent liberum arbitrium quam
ante. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

non valent, et si bonum sit quod aliquando volunt. Volunt enim aliquando aliquid fieri quod Deus vult fieri, & utique illud bonum est & iustum fieri: nec tamē bona voluntate illud volunt. *Quod utique liberum arbitrium habent, nec tamen ad vtrunque flecti possunt.* B

*Lucas d
In tom. 3.
Ad Damasum papam
in fine tractatus
de filio prodigo.*

Sed cum nec boni peccare possint, nec mali bene velle, vel bene operari, videtur quod iam non habeant liberum arbitrium: quia in vtranque partem flecti nō possunt, cum liberū arbitrium ad vtraque se habeat. Vnde Hier. in tract. de prodigo filio dicit, Solus Deus est in quem peccatum cadere non potest: cetera cum sint liberi arbitrii in vtranque partem flecti possunt. Hic videtur dicere, quod omnis creatura in libero arbitrio constituta, flecti potest ad bonum & malum. Quod si est, ergo & boni angeli & mali ad vtranque flecti possunt ergo & possunt fieri mali, & mali boni. Ad quod dicim⁹ Quia boni tanta gratia confirmati sūt, ut nequeāt fieri mali: & mali in malitia a deo obdurati sunt, ut nō valeāt fieri boni; tamē vtriq; habēt liberum arbitrium: quia & boni non aliqua cogente necessitate, sed propria ac spontanea voluntate per gratiam quidem adiuti bonum eligunt, & malum respuunt: & mali similiter spontanea voluntate à gratia destituti, bonum vitant, & malum sequuntur: & mali habēt liberū arbitriū, sed depressum atq; corruptum, quod surgere ad bonum non valet.

Quod boni post confirmationem liberius arbitrium habent, quam antē. C

*In princip.
cap. 10.*

Boni vero arbitrium habent multo liberius post confirmationē quā ante. Ut. n. Aug. tradidit in ench. Nō ideo carēt libero arbitrio, quia male vel le nō possūt: multo quippe liberi⁹ est arbitriū, quod nō potest seruire peccato. Neq; culpāda est voluntas, aut voluntas nō est, aut libera dicēda nō est, quia beati esse sic volūt, ut esse miseri nō solum nolint,

sed nec prorsus velle possint. Non possunt itaque boni angeli velle malum, vel velle esse miseri: neque hoc habent ex natura, sed ex gratia beneficio. Ante gratia nanque confirmationem potuerunt peccare angeli: & quidem etiam peccauerunt, & demones facti sunt. Vnde Augustinus. in lib. contra Maximin. Creaturarum natura caelestium mori potuit, quia peccare potuit. Nam angeli peccauerunt, & demones facti sunt: quorum diabolus est princeps: & qui non peccauerunt, peccare potuerunt: & cuiusque creaturae rationali praestatur, ut peccare non possit, non est hoc naturae propriae sed Dei gratia. Ideoque solus Deus est qui gratia cuiusquam, sed natura sua non potuit nec potest nec poterit peccare. Ecce hic insinuarunt, quod angeli ante confirmationem peccare potuerunt, sed post confirmationem non possunt. Quod potuerunt fuit eis ex libero arbitrio, quod est eis naturale: quod vero modo non possunt peccare non est eis ex natura, id est, libero arbitrio sed ex gratia, ex qua gratia etiam est, ut ipsum liberum arbitrium iam non possit peccato seruire.

*Lib. 3. cap.
12 ad finem
tomo 6.*

Quod post confirmationem angeli non possint ex natura peccare sicut ante: non quod debilitatum sit eorum liberum arbitrium sed confirmatum. D

Non ergo post confirmationem angeli de natura sicut ante peccare potuerunt: non quod liberum arbitrium eorum debilitatum sit per gratiam, sed ita potius confirmatum, ut iam per illud non possit bonus angelus peccare quia vult non est ex lib. arbit. sed ex gratia Dei. Quod ergo Hier. ait, Cetera cum sint liberi arbitri, possunt flecti in utraque partem: accipi oportet secundum statum in quo creata sunt. Talis enim & homo & angelus creatus est, qui ad utrumque flecti poterat: sed postea boni angeli ita per gratiam sunt confirmati, ut peccare non possint: & mali ita in vitio obdurati, ut bene vivere

Hier. ad finem tractat de filio prodigo ad Damna.

Isid. lib. de summo bono.

neque